نام:
نام خانوادگی:
نام کلاس:

باسمه تعالی
مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز
**دبیرستان غیر دولتی پسرانه علوی – متوسطه دوره اول**

مدارس غیردولتی علوی

**آزمون نوبت اول درس فارسی** | **پایهٔ هشتم**

**تاریخ آزمون:** ۰۶/ ۱۰ / ۱۴۰۲ **مدت آزمون:** ۶۰ دقیقه **تعداد صفحه:** ۲ **صفحه** ۱

«آگاه باشید که تنها با یاد خدا دل‌ها آرامش پیدا می‌کند.» (الرّعد – ۲۸)

| ردیف | سؤالات آزمون | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | **معنی واژه**<br>• در ابیات و عبارات زیر، فقط معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.<br>الف) حدّ من نیست **ثنا**یت گفتن / گوهر شکر **عطا**یت سُفتن (ثنا: ..... / عطا: .....)<br>ب) تو می‌خواهی **مرشد** خلق باشی، در صورتی که **طعام** خوردن خود را نمی‌دانی. (مرشد: ..... / طعام: .....)<br>ج) **چیرگی** بر احساسات و هیجانات، یعنی **مهار** احساسات گوناگون. (چیرگی: ..... / مهار: .....) | ۱/۵ |
| ۲ | **معنی و مفهوم شعر**<br>• ابیات زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید.<br>الف) یکی را به سر، برنهد تاجِ بخت یکی را به خاک اندر آرد ز تخت<br>.....<br>ب) زنهار مگو سخن به جز راست هرچند تو را در آن ضررهاست<br>.....<br>ج) شکر گویم که مرا خوار نساخت به خسی چون تو گرفتار نساخت<br>..... | ۱<br>۱<br>۱ |
| ۳ | **درک متن**<br>• در بیت زیر، از نظر پیرمرد، بهترین عزّت چیست؟<br>«پیر گفتا که چه عزّت زین بِه؟ / که نی‌ام بر در تو بالین نِه» | ۰/۵ |
| ۴ | • در بیت «با چشم ادب نگر پدر را / از گفتهٔ او مپیچ سر را»، دربارهٔ رفتار با پدر، چه توصیه‌ای شده است؟ (۲ مورد) | ۰/۵ |
| ۵ | • درک و دریافت خود را از مصراع «نام او نور و نشانش روشنی» بیان کنید. | ۰/۵ |
| ۶ | • با توجّه به عبارت «برترین و استوارترین ستایش آن است که بر زبان و خامهٔ دشمن، روان شود؛ زیرا ستایشی است پیراسته از هر آلایش.»، بهترین تعریف از انسان چه نوع تعریفی است؟ چرا؟ | ۰/۵ |

**ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ ۲**

www-kanoon.ir

| ردیف | صفحهٔ ۲ | بارم |
|---|---|---|
| ۷ | **تاریخ ادبیات**<br>• نام پدیدآورندگان آثار زیر را در مقابل هرکدام بنویسید.<br>به قول پرستو: ..... جامع‌التّمثیل: ..... | ۰/۵ |
| ۸ | **دانش‌های ادبی**<br>• در عبارت زیر، ارکان اصلی تشبیه را مشخّص کنید.<br>«سربازان دشمن مثل مهره‌های شطرنج، لابه‌لای تانک‌ها پراکنده بودند.» | ۰/۵ |
| ۹ | • در بیت زیر، قافیه و ردیف را مشخّص کنید.<br>«چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است، آن بینی» | ۰/۵ |
| ۱۰ | • در هر بیت، آرایهٔ ادبی خواسته شده را پیدا کرده و بنویسید.<br>الف) جهان، متّفق بر الهیّتش / فرومانده از کُنه ماهیّتش<br>کنایه: .....<br>ب) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم، وزان است<br>واج‌آرایی: ..... | ۰/۵ |
| ۱۱ | **دانش‌های زبانی**<br>• در مصراع زیر، **نقش دستوری** کلمات مشخص شده را بنویسید.<br>«زین **گفته**، **سعادت** تو جویم» گفته: ..... / سعادت: ..... | ۰/۵ |
| ۱۲ | • در گروه اسمی مشخص شده، هسته، وابسته و نوع وابسته را مشخص کنید.<br>«**[زنان اندیشمند]**، در سربلندی ایران عزیز، نقش مؤثر داشته‌اند.» زنان: ..... / اندیشمند: ..... | ۰/۵ |
| ۱۳ | • جدول زیر را کامل کنید.<br>فعل \| بن ماضی \| بن مضارع<br>**می‌گفت** \| \| | ۰/۵ |
| | ***موفقیت و سربلندی شما آرزوی ماست*** | ۱۰ |

**دبیر: پورعبداله**

**نمره به عدد:**

**نمره به حروف:**

www.kanoon.ir

نام:
نام خانوادگی:
نام کلاس:

باسمه تعالی
مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز
**دبیرستان غیر دولتی پسرانه علوی – متوسطه دوره اول**

مدارس غیردولتی علوی

**آزمون نوبت اول درس فارسی** | **پایهٔ هشتم**

تاریخ آزمون: ۰۶/ ۱۰ / ۱۴۰۲ مدت آزمون: ۶۰ دقیقه تعداد صفحه: ۲ صفحه ۱

«آگاه باشید که تنها با یاد خدا دل‌ها آرامش پیدا می‌کند.» (الرّعد – ۲۸)

| ردیف | سؤالات آزمون | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | **معنی واژه**<br>• در ابیات و عبارات زیر، فقط معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.<br>الف) حدّ من نیست **ثنا**یت گفتن / گوهر شکر **عطا**یت سُفتن (ثنا: ستایش/ عطا: بخشش)<br>ب) تو می‌خواهی **مرشد** خلق باشی، در صورتی که **طعام** خوردن خود را نمی‌دانی. (مرشد: راهنما / طعام: غذا )<br>ج) **چیرگی** بر احساسات و هیجانات، یعنی **مهار** احساسات گوناگون. (چیرگی: غلبه / مهار: کنترل ) | ۱/۵ |
| ۲ | **معنی و مفهوم شعر**<br>• ابیات زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید.<br>الف) یکی را به سر، برنهد تاجِ بخت یکی را به خاک اندر آرد ز تخت<br>خداوند هر کس را که بخواهد، خوشبخت و سربلند میکند و هر کس را که اراده کند، از اوج عزت و خوشبختی، به بدبختی و حقارت میکشاند. ۱<br>ب) زنهار مگو سخن به جز راست هرچند تو را در آن ضررهاست<br>مواظب باش که هیچ گاه دروغ نگویی و همیشه حرف راست بر زبان بیاوری حتی اگر به ضرر تو تمام شود. ۱<br>ج) شکر گویم که مرا خوار نساخت به خسی چون تو گرفتار نساخت<br>من خداوند را شکر میکنم که مرا حقیر و کوچک نکرد و به انسان پست و فرومایه ای مثل تو محتاج نکرد. ۱ | ۱<br>۱<br>۱ |
| ۳ | **درک متن**<br>• در بیت زیر، از نظر پیرمرد، بهترین عزّت چیست؟ بهترین عزت آن است که انسان محتاج و نیازمند دیگران نباشد.<br>«پیر گفتا که چه عزّت زین بِه؟ / که نی‌ام بر در تو بالین نِه» | ۰/۵ |
| ۴ | • در بیت «با چشم ادب نگر پدر را / از گفتهٔ او مپیچ سر را»، دربارهٔ رفتار با پدر، چه توصیه‌ای شده است؟ (۲ مورد)<br>۱. با پدر مؤدبانه رفتار کردن ۲. به حرفهای او گوش دادن و نافرمانی نکردن | ۰/۵ |
| ۵ | • درک و دریافت خود را از مصراع «نام او نور و نشانش روشنی» بیان کنید. نور و روشنایی از نام ها و صفات خداوند است که با توجه به آن، تمام موجودات را به راه راست هدایت میکند. | ۰/۵ |
| ۶ | • با توجّه به عبارت «برترین و استوارترین ستایش آن است که بر زبان و خامهٔ دشمن، روان شود؛ زیرا ستایشی است پیراسته از هر آلایش.»، بهترین تعریف از انسان چه نوع تعریفی است؟ چرا؟ تعریف دشمن. چون از هرگونه چاپلوسی و منفعت طلبی به دور است. | ۰/۵ |

**ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ ۲**

www.kanoon.ir

| ردیف | صفحهٔ ۲ | بارم |
|---|---|---|
| ۷ | **تاریخ ادبیات**<br>• نام پدیدآورندگان آثار زیر را در مقابل هرکدام بنویسید.<br>به قول پرستو: قیصر امین پور  جامع‌التّمثیل: محمد حبله رودی | ۰/۵ |
| ۸ | **دانش‌های ادبی**<br>• در عبارت زیر، ارکان اصلی تشبیه را مشخّص کنید.  مشبه: سربازان دشمن / مشبه به: مهره های شطرنج<br>«سربازان دشمن مثل مهره‌های شطرنج، لابه‌لای تانک‌ها پراکنده بودند.»  ادات تشبیه: مثل / وجه شبه: پراکنده بودن | ۰/۵ |
| ۹ | • در بیت زیر، قافیه و ردیف را مشخّص کنید.<br>«چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است، آن بینی»  قافیه: جان و آن / ردیف: بینی | ۰/۵ |
| ۱۰ | • در هر بیت، آرایهٔ ادبی خواسته شده را پیدا کرده و بنویسید.<br>الف) جهان، متّفق بر الهیّتش / فرومانده از کُنه ماهیّتش<br>کنایه: فروماندن کنایه از عاجز و ناتوان شدن است.<br>ب) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم، وزان است<br>واج‌آرایی: تکرار حرف های « خ » و « ز » | ۰/۵ |
| ۱۱ | **دانش‌های زبانی**<br>• در مصراع زیر، **نقش دستوری** کلمات مشخص شده را بنویسید.<br>«زین **گفته**، **سعادت** تو جویم»  گفته: متمم / سعادت: مفعول | ۰/۵ |
| ۱۲ | • در گروه اسمی مشخص شده، هسته، وابسته و نوع وابسته را مشخص کنید.<br>«**[زنان اندیشمند]**، در سربلندی ایران عزیز، نقش مؤثر داشته‌اند.»  زنان: هسته / اندیشمند: وابسته پسین از نوع صفت بیانی | ۰/۵ |
| ۱۳ | • جدول زیر را کامل کنید.<br>فعل \| بن ماضی \| بن مضارع<br>**می‌گفت** \| گفت \| گو | ۰/۵ |
| | ***موفقیت و سربلندی شما آرزوی ماست*** | ۱۰ |

**دبیر: پورعبداله**

**نمره به عدد:**

**نمره به حروف:**